

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418202430
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6418202430.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Jany Haluškovvej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľa L.. H. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. H. XXX, XXX XX W. H. (ďalej v texte aj „navrhovateľ“ alebo „otec“), zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Suchý, spol. s.r.o., so sídlom Horná 13, Banská Bystrica, IČO: 47234148, proti manželke L.. U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. H. XXX, XXX XX W. H. (ďalej v texte aj „odporkyňa“ alebo „matka“), zastúpenej JUDr. Ing. Michalom Mladým, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie v Bojniciach, Prievidzská 254/26, IČO: 42273927, v konaní o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletému H. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako rodičia, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej v texte aj „UPSVaR“), o odvolaní matky aj otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 26P/98/2018-494 zo dňa 06.11.2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX. potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd rozviedol manželstvo navrhovateľa a odporkyne (prvý výrok), maloleté dieťa z manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky (druhý výrok), otcovi uložil od právoplatnosti rozsudku povinnosť platiť na výživu maloletého 350,- Eur mesačne vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky (tretí výrok), otcovi uložil od právoplatnosti rozsudku povinnosť platiť na tvorbu úspor na osobitný účet zriadený matkou v prospech maloletého 50,- Eur mesačne vždy do 15. dňa mesiaca (štvrtý výrok), upravil styk otca s maloletým v rozsahu trikrát v bežnom mesiaci po dve hodiny v priestoroch UPSVaR-u počas obdobia 12 mesiacov, nasledujúcich po právoplatnosti rozsudku (piaty výrok) s tým, že kolízny opatrovník oznámi rodičom deň a hodinu stretnutí (šiesty výrok), matke uložil povinnosť zabezpečiť účasť maloletého na stretnutia (siedmy výrok), kolíznemu opatrovníkovi uložil povinnosť oznámiť konajúcemu súdu výsledky a priebeh stretnutí otca s maloletým vždy ku koncu kalendárneho štvrtroka, počínajúc právoplatnosťou rozsudku (siedmy, správne má byť ôsmy výrok - poznámka odvolacieho súdu) a konštatoval, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (ôsmy, správne má byť deviaty výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že vychádzal z ustanovení §24 ods. 1, §25 ods. 1, 2, §62 ods. 1, 2, 4, 5, §63 ods. 3, §75 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj „ZR“) a §100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj „C.m.p.“) s tým, že v konaní o rozvod manželstva zistil vážne narušené a trvale rozvrátené vzťahy medzi účastníkmi, ich manželstvo neplní svoj účel a nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spoluzitia, pričom za príčinu rozvratu

považoval rozdielnosť pováh, názorov, záujmov, neveru navrhovateľa a následné oddelené spolužitie od júna 2018, ktoré malo za následok vzájomné citové odcudzenie.

1.2 O úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode rozhodol po výpovediach obidvoch rodičov, vzhľadom na stanovisko kolízneho opatrovníka ako i názor maloletého, po zohľadnení kritérií Zákona o rodine aj vzájomných vzťahov medzi rodičmi; zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky považoval okresný súd za postup, ktorý je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Návrh otca na ďalšie dokazovanie vypracovaním znaleckého posudku súd prvej inštancie zamietol, pretože vykonané dôkazy v konaní považoval za dôkazy, poskytujúce dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu; ďalšie dokazovanie by viedlo len k prehľbovaniu napätia medzi účastníkmi a k predlžovaniu obdobia neistoty, čo by nepriaznivo vplývalo na psychický stav dieťaťa i jeho matky. Na strane matky okresný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala preukazovať jej nespôsobilosť riadne sa postarať o maloletého a vytvárať mu i v budúcnosti priaznivé podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin.

1.3 Zmenu návrhu zo strany otca na pojednávaní, ktoré bolo odročené za účelom prečítania listinných dôkazov a prednesu záverečných návrhov, súd považoval za nedôvodnú a účelovú, keďže otec sám dovtedy navrhoval, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom za toto obdobie nedošlo ku žiadnej podstatnej zmene pomerov na strane rodičov i maloletého dieťaťa. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky je v súlade s návrhom kolízneho opatrovníka a vyjadrením maloletého. Hoci otec nesúhlasil s návrhom, aby bola výlučne matka oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok - navrhoval zastupovaním a správou majetku poveriť obidvoch rodičov, súd rozhodol, že tieto práva budú patriť matke. Súd má za to, že pokiaľ na jednej strane zveruje osobnú starostlivosť a tým aj rozhodujúcu zodpovednosť za výchovu a všestranný vývoj dieťaťa do rúk matky, je tiež plne dôvodné, aby bola oprávnená zastupovať dieťa pri právnych úkonoch a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Za situácie, kedy medzi rodičmi neexistuje žiadna konštruktívna komunikácia a nefunguje ani minimálna spolupráca, pokiaľ ide o výchovu maloletého, nemožno reálne predpokladať spoločné rozhodovanie rodičov o bežných záležitostiach, týkajúcich sa dieťaťa; spoločné zastupovanie a spravovanie majetku dieťaťa vyžaduje vzájomné rešpektovanie názorov a postojov druhého rodiča, schopnosť dospieť k dohode či kompromisu a určitú formu kooperácie a koordinácie v rozhodnutiach, ktoré sa dotýkajú života dieťaťa, čo je pri súčasných vzťahoch rodičov prakticky vylúčené.

1.4 Styk otca s maloletým bol dočasne upravený uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 25P/13/2018-136 zo dňa 16.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13CoP/39/2018 zo dňa 07.08.2018 v každý párný týždeň v čase od piatku 15.30 h. do nedele do 18.00 h. s tým, že matka je povinná dieťa v stanovený čas riadne pripravené odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný dieťa si v tomto mieste v určený čas prevziať a zároveň v stanovený čas konca realizácie styku ho odovzdať matke v mieste jej bydliska; matke tiež bola uložená povinnosť odovzdať dieťa otcovi dňa 27.07.2018 o 15.30 h. s tým, že otec je oprávnený s maloletým vycestovať na zahraničnú dovolenku a zaväzuje sa dieťa matke vrátiť dňa 05.08.2018 o 18.00 h..

1.5 Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že ku skutočnej realizácii styku podľa neodkladného opatrenia vôbec nedochádza. Otec podával dňa 03.08.2018 návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorý bol uznesením č.k. 27Em/2/2018-68 zo dňa 20.09.2018 zamietnutý; vzhľadom na odvolanie otca uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že súd zistil ospravedlniteľné dôvody závažného charakteru, pre ktoré sa matka maloletého odmietala podrobiť výkonu rozhodnutia; vzťah dieťaťa k otcovi je rozvrátený, maloletý má z neho strach a styk odmieta; nútený styk maloletého s otcom by mohol byť kontraproduktívny a nie je v súlade s najlepším záujmom dieťaťa.

1.6 V úmysle zistiť najlepší záujem maloletého súd zisťoval jeho názor vypočutím na pojednávaní, a to bez prítomnosti rodičov. Maloletý sa nechce s otcom stretávať ani na krátky čas; v súčasnosti mu spôsobuje nepohodu už len skutočnosť, že otec za ním príde („chodí nám vyklopkávať“). Odôvodnil to o.i. tým, že keď bývali spolu, otec matke robil zle - udrel ju do oka, strčil ju, museli od neho utekať, ráno museli skôr vstávať, aby im nerobil zle a pod.. Hoci maloletý netvrdil, že by otec nejako priamo ublížil jemu, ubližuje mu tým, že sa zle správa voči matke. Matka svoj návrh na dočasný zákaz styku otca s maloletým odôvodnila skutočnosťou, že počas spolužitia sa manžel voči nej dopúšťal fyzického i psychického násillia, čo malo za následok psychickú traumatizáciu jej osoby i dieťaťa, ktoré bolo svedkom takéhoto správania. Na manžela podávala trestné oznámenie za týranie, vec je stále v štádiu vyšetrovania.

1.7 Záver o potrebe ochrany dieťaťa vyplýva i zo stanoviska a písomných správ psychologičky O.. O. T., ktorá rodine poskytovala psychologické poradenstvo a pomoc. Súd ju na návrh matky vypočul ako svedkyňu. Potvrdila, že spolupráca s účastníkmi prebiehala od 05.01.2018, najprv predrozvodové poradenstvo so súhlasom obidvoch manželov, celkom 4 párové stretnutia a po jednej individuálnej

intervencii; stretnutia boli časovo rozsiahle, v trvaní 3 - 4 a jedno dokonca 6 hodín. Spočiatku zo strany manželov bol prejavovaný záujem udržať manželstvo, neskôr manžel podal návrh na rozvod. Podľa výsledkov vlastných psychologických vyšetrení bol u manželky zistený tzv. Štokholmský syndróm ako i posttraumatický syndróm. Otec dieťaťa sa diagnostike u psychologičky nepodrobil. Ohľadom maloletého uviedla, že sa u neho začína prejavovať separačná úzkosť so strachom, že bude od matky odtrhnutý.

1.8 Ohľadom styku otca s maloletým okresný súd uviedol, že odmietanie otca maloletým nie je bez ďalšieho dôvodom na zákaz styku. Obaja rodičia vzájomne podávajú na seba trestné oznámenia (na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Žiar nad Hronom, Oddelenie kriminálnej polície, uznesenie ČVS : ORP-270/1-VYS-ZH-2018 zo dňa 04.07.2018 o začatí trestného stíhania vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa §208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona - č.l. 178 - 179 spisu; ČVS: ORP-377/1-VYS-ZH-2018 - č.l. 445). Vzťah medzi maloletým a otcom je v súčasnosti výrazne narušený; od obdobia rozchodu rodičov sa otec s maloletým synom nestretáva, a to i napriek právoplatnému uzneseniu o neodkladnom opatrení. Otec o stretávanie so synom prejavuje záujem, ale dieťa stretnutia s ním odmieta; styk nebolo možné realizovať ani cestou návrhu otca na výkon rozhodnutia. Preto okresný súd zohľadňoval právo otca stretávať sa s maloletým aspoň v takom rozsahu, ktorý zabezpečí, aby nedošlo k úplnému prerušeniu vzájomných väzieb, čo by mohlo viesť k citovému od cudzeniu, ktorý stav by bol v budúcnosti len ťažko napravitelný. Prihliadal na ochranu dieťaťa, aby styk s otcom naň nepôsobil nadmieru stresujúco a nevedol ku traumatizácii či rozvoju separačnej úzkosti, ako to naznačila i svedkyňa O.. T.. Návrh matky začať realizovať stretnutia otca s maloletým na pracovisku O.. T. v Prievidzi, čo okresný súd akceptoval, otec odmietol. Preto vzhľadom na mimoriadne konfliktné vzťahy medzi rodičmi, kedy sú vedené trestné stíhania pre podozrenie zo zločinu týrania, považoval súd prvej inštancie za potrebné, aby styk otca s maloletým zatiaľ prebiehal pod dohľadom pracovníkov ÚPSVaR, Referátu poradensko-psychologických služieb v Žiari nad Hronom; takýmto asistovaným stykom by sa jednak mohol vylúčiť bezprostredný kontakt medzi rodičmi pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa a zároveň by maloletému dieťaťu i otcovi bola poskytovaná odborná pomoc, potrebná pre znovuoobnovenie ich vzťahu. Súčasne vznikne priestor na vyhodnocovanie v určenom období priebehu stretnutí a na základe výsledkov tohto hodnotenia posúdiť ich efektívnosť. Po uplynutí stanoveného obdobia je možné upraviť styk v samostatnom konaní, pokiaľ bude naďalej potrebné styk upravovať rozhodnutím súdu.

1.9 Pri určovaní výživného okresný súd konštatoval, že matka spoločne s maloletým bývajú v rodinnom dome, kde mali manželia posledné spoločné bydlisko; nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7C/23/2018-34 zo dňa 14.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/315/2018 zo dňa 17.10.2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd otcovi zakázal vstup do tohto rodinného domu a uložil matke podať do 30 dní žalobu na uloženie povinnosti žalovanému nevstupovať do predmetnej nehnuteľnosti. Otec v súčasnosti býva v prenajatom 3-izbovom byte v P.. Obaja rodičia sú zamestnaní. Matka pracuje ako biznis špecialista v H. banke, a.s., pobočka R. nad C.; podľa potvrdenia zamestnávateľa dosiahla v období od 09/2017 do 08/2018 priemerný čistý príjem vo výške 979,- Eur mesačne. Otec je zamestnaný v pozícii akvizičný riaditeľ vo Všeobecnej úverovej banke, a.s., podľa potvrdenia zamestnávateľa dosiahol za obdobie od 09/2017 do 08/2018 priemerný čistý príjem v sume 2.324,- Eur mesačne. V uvedených príjmoch sú zahrnuté i vyplatené odmeny.

1.10 Maloletý do septembra 2018 navštevoval materskú školu v R. nad C., v školskom roku 2018/2019 nastúpil do 1. triedy Základnej školy na Ul. Dr. M. 2); v súčasnosti je žiakom 1. triedy ZŠ v U., do ktorej ho od 17.09.2018 prehlásila matka. Je zdravý, raz za mesiac navštevuje logopéda v R.. Otec doposiaľ platil na maloletého výživné v zmysle neodkladného opatrenia sp.zn. 25P/13/2018 zo dňa 16.07.2018 vo výške 60,- Eur mesačne. Matka žiadala určiť bežné výživné na čas po rozvoze vo výške 550,- Eur mesačne a tiež výživné určené na tvorbu úspor dieťaťa vo výške 400,-Eur mesačne. Výdavky spojené s nákladmi, súvisiacimi s potrebami maloletého, vyčíslila na 765,05 Eur mesačne. Podľa záveru súdu možno za odôvodnené, primerané a preukázané považovať mesačné náklady na výživu dieťaťa približne vo výške do 220,- až 250,- Eur, resp. spolu po prepočte 275,- Eur až 310,- Eur na mesiac, bez započítania podielu na výdavkoch bývania a prípadných mimoriadnych nepredvídateľných výdavkov.

1.11 Náklady spojené s bývaním matky a dieťaťa v rodinnom dome v W. H. (hypotekárny úver 276,18 Eur/mesačne; elektrina 41,- Eur/mesačne; plyn 67,- Eur/mesačne; RTVS 4,64 Eur/mesačne; daň z nehnuteľností 25,04 Eur/ročne; internet 15,- Eur/mesačne; voda 80,- Eur/ročne; Skylink 9,99 Eur/mesačne; poistenie nehnuteľnosti 71,41 Eur/ročne; miestny poplatok za komunálny odpad 48,-Eur/ročne) predstavujú cca. 433,- Eur mesačne, tzn. 216,50 Eur mesačne na jednu osobu. Rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na nákladoch spojených s údržbou rodinného domu a splácaním hypotekárneho úveru by sa mali podieľať obaja manželia. Vychádzajúc zo skutkového stavu ku dňu vyhlásenia rozsudku, kedy tieto náklady znáša výlučne matka maloletého, okresný súd,

po zohľadnení nákladov každého z rodičov osobitne (matka - sporenie v práci 4,-Eur/mesačne, telefón 46,42 Eur/mesačne, cestovné do práce 45,- Eur/mesačne, poistenie Uniqua do práce 2,38 Eur/mesačne; havarijné poistenie + PZP auta spolu 18,60,-Eur/mesačne, životné poistenie 8,90 Eur/mesačne, ošatenie 40,- Eur/mesačne, hygiena 40,-Eur/mesačne, strava 133,60 Eur/mesačne, zdravotná starostlivosť - zubár - 40,- Eur/mesačne, t.j. spolu cca. 380,- Eur/mesačne; otec - nájomné za byt v Banskej Bystrici 660,- Eur mesačne, cestovanie do práce motorovým vozidlom 150,- Eur/mesačne, sporenie v prospech maloletého 60,- Eur/mesačne, mobilný telefón 40,- Eur/mesačne, ošatenie 100,- Eur/mesačne, potraviny + strava v práci 251,- Eur/mesačne, hygiena 40,- Eur/mesačne, poistenia ČSOB, Amslico životné a úrazové spolu cca. 17,50 Eur/mesačne, t.j. spolu cca 1.319,- Eur), určil výživné na maloleté dieťa vo výške 350,- Eur mesačne, ktoré podľa záveru súdu zodpovedá špecifikovaným výdavkom, možnostiam a schopnostiam rodičov, ako aj odôvodneným potrebám a veku maloletého dieťaťa. Náklady spojené s výživou dieťaťa predstavujú približne 490,- až 525,-Eur mesačne. Matka okrem osobnej starostlivosti o dieťa zabezpečuje v súčasnosti prakticky i všetky jeho ďalšie potreby ako sú bývanie, stravovanie, obliekanie, veci súvisiace so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou a iné; osobná starostlivosť o dieťa je pritom postavená na roveň finančným plneniam. Pri porovnaní príjmu otca s príjmom matky okresný súd konštatoval, že príjem otca je vyšší viac ako dvojnásobne, preto má otec povinnosť finančne sa podieľať na výžive dieťaťa primerane vyššou mierou ako matka. Určená suma bežného výživného predstavuje podiel 15 % z priemerného čistého príjmu otca, pričom aj pri aktuálne deklarovanych nákladoch otca je v jeho reálnych možnostiach i schopnostiach výživné v takejto výške platiť.

1.12 Súd prvej inštancie stanovil tiež výživné, určené na tvorbu úspor maloletého dieťaťa, a to vo výške 50,- Eur mesačne, splatné na osobitný účet, zriadený matkou v prospech dieťaťa; tvorbu úspor v zmysle Zákona o rodine možno považovať za odôvodnenú potrebu dieťaťa a nepochybne pomery otca umožňujú na úspory dieťaťu prispievať. Pri určení výšky výživného na tvorbu úspor okresný súd prihliadal na skutočnosť, že maloletému už otec na úspory prispieval po 60,- Eur mesačne a na sporiacich účtoch má cca. 7.880,- Eur.

1.13 O trovách konania okresný súd rozhodol podľa §52, §57 C.m.p., účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, pretože nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až VIII. podal v zákonnej lehote z dôvodov §365 ods. 1 písm. d/, e/, f/, h/ C.s.p. odvolanie otec. Otázkou zverenia maloletého okresný súd nevyhodnotil správne, resp. predčasne bez náležitého zistenia skutkového stavu. Zamietol návrh otca na znalecké dokazovanie ohľadom preskúmania zdravotného stavu matky, maloletého aj otca, prikladajúc význam záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý. Podľa jeho názoru matka môže vytvárať hrozbu pre maloletého syna skrz jej možnej psychickej poruchy, preto má záujem o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti; na tomto netrvá, ak sa nepreukázu pravdivými jeho podozrenia. Ak okresný súd nekonal sám hoci aj len vyžiadanim si lekárskeho správ o zdravotnom stave matky, ktorým by sa minimálne alebo čiastočne vyvrátili vznesené pochybnosti, možno aj bez v danej chvíli aktuálnej potreby vykonania navrhovaného znaleckého dokazovania, rozhodol predčasne a nekonal v záujme maloletého s cieľom jeho ochrany. Dočasná úprava práv a povinností rodičov k maloletému neodkladným opatrením doposiaľ trvá; rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa je preto predčasné, nezákonné, arbitrárne a možno až ohrozujúce zdravie maloletého dieťaťa.

2.1 Ak nebola správne vyriešená otázka zverenia maloletého, potom nie sú správne vyriešené ani otázky o výživnom vo všetkých výrokoch. Okresný súd sa nedostatočne zaoberal skutočnými potrebami a reálnymi výdavkami pre maloleté dieťa, pretože matka účelovo predkladala dôkazy o výdavkoch, ktoré nie sú ani potrebné.

2.2 Okresný súd nezohľadnil ani skutočnosť, že majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve (ďalej v texte aj „BSM“) on nemôže užívať aj napriek tomu, že v prípade aplikácie fikcie rovnosti pričinenia o jeho nadobudnutie by sa v zásade dalo povedať, že on je v rámci budúceho vyporiadania 50% vlastníkom, ktorý podiel nemá možnosť reálne vo svoj prospech využívať. Poukázal na možnosť zakúpenia bytu matkou z výťažku prípadného predaja rodinného domu, kedy sa jej náklady na byt oproti domu výrazne znížia. Spochybnil náklady, s ktorými počítal okresný súd a aplikoval ich v rozhodnutí v sume 433,- Eur, ktoré v prípade predaja rodinného nemusia vôbec existovať. V tejto súvislosti okresný súd nesprávne vyhodnotil aj príjem a životnú úroveň otca.

2.3 Za najpodstatnejšiu však v prípade ponechania maloletého v starostlivosti matky považoval úpravu styku; výroky o styku považuje za nezákonné, nevykonateľné a nereflektujúce na potreby maloletého a taktiež na práva otca za účelom vytvárania vzájomných citových väzieb. Okresný súd rozhodol atypickým

spôsobom, keď obmedzil úpravu styku na obdobie 12 mesiacov a nijako nerozhodol o styku po uplynutí tohto obdobia. Účastníci nie sú povinní dávať ďalšie návrhy na nové konanie o úprave styku; ak okresný súd mal záujem rozhodnúť o úprave styku, mal tak urobiť bez časového obmedzenia. Okresný súd ani neurčil a nevymedzil začiatok a koniec realizácie styku ani konkrétne dni v týždni, čím je rozhodnutie nevykonateľné i napriek skutočnosti, že uložil povinnosť rodičov účasti v styku za účasti kolízneho opatrovníka s povinnosťou oznámiť im termín realizácie styku. Otec ako rodič nemá reálnu možnosť v dostatočnom časovom predstihu si pripraviť pracovné a voľnočasové aktivity za účelom vytvorenia možnosti účasti na styku. Okresný súd vychádzal zo svedeckej výpovede a správ Mgr. XX.XX.XXXX, výpovedná hodnota týchto dôkazov nie je aktuálna a tieto dôkazy nie sú použiteľné v tomto konaní vzhľadom na neudelenie súhlasu otca ako druhého rodiča s poskytovaním psychologického poradenstva maloletému a neabsolvovania poradenstva otcom. Ak okresný súd prihliadol na správy a svedeckú výpoveď tejto svedkyne, poznačil konanie vadou; za iných okolností by okresný súd upravil styk otca s maloletým vo väčšom rozsahu, než ako to vo svojom rozhodnutí urobil. Aj z tohto dôvodu otec navrhoval dokazovanie znaleckým posudkom, ktorý návrh okresný súd zamietol.

2.4 Okresný súd nijako nereflektoval na vyjadrenie matky zo dňa 02.07.2018, kedy navrhovala styk počas každej párnej soboty a nedele v čase od 09.00 h. do 17.00 h., ani sa nevysporiadal v vyjadrení maloletého, že obidvaja rodičia sa o neho rovnako starajú a ocka bude navštevovať.

2.5 Maloleté dieťa je zjavne ovplyvňované matkou či už aktívne alebo pasívne; napriek vôli maloletého byť s otcom okresný súd nevykonal v tomto smere žiadne relevantné dokazovanie.

2.6 Otec je schopný poskytnúť maloletému riadnu výchovu, čo je už samo osebe predurčené aj vzhľadom na jeho spoločenské a finančné zabezpečenie. Matka svojím postojom k otcovi prezentuje cieľnú snahu zmariť výkon jeho rodičovských práv, šikanózne zneužíva svoje občianske a materské práva nad rámec zákona, o je vidieť aj na maloletom, keďže nie je vychovávané systémom, ktorý by mu umožňoval mať vzor nielen matky, ale aj otca.

2.7 Vyjadrenie maloletého, že o styku s ockom rozhodne maminka, jasne prezentuje minimálne pochybnosti o ovplyvňovaní maloletého.

2.8 Odvolaním napadnutý rozsudok je nesprávny, nezákonný, arbitrárny, nevykonateľný a konanie, ktoré mu predchádzalo, je poznačené vadou. Navrhol ho preto zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie za účelom zistenia schopnosti a možnosti obidvoch rodičov zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého a následne rozhodnúť o ostatných otázkach, prípadne, ak odvolací súd bude toho názoru, že výrok o zverení je správny, navrhol zmeniť výroky o výživnom a styku.

3. Proti výrokom rozsudku okresného súdu III., IV., V., VI., VII., VIII. podala odvolanie aj matka. Konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci.

3.1 Výživné na spotrebu vo výške 350,- Eur mesačne, ako aj výživné na tvorbu úspor maloletého vo výške 50,- Eur mesačne považuje matka s prihliadnutím na možnosti a majetkové pomery otca za nízke, keď otec žije nadštandardným životným štýlom. Okresný súd pri určení výživného zohľadnil skutočnosť, že maloletý má na sporiacich účtoch cca 7.880 Eur. Maloletý mal nasporených 5.630,- Eur, ktoré mu z väčšej časti nasporila matka. Na sporenie maloletého pravidelne mesačne prevodom sporila od jeho narodenia, nasporila takmer polovicu zo sumy, ktorá bola uložená na sporení maloletého; ďalej vkladala aj finančné prostriedky, ktoré dostal maloletý na narodeniny, meniny, Vianoce, alebo ich vkladal alebo prevádzal otec, ale boli to prostriedky, ktoré maloletý dostal. Matka nevylúčila, že nejaké vlastné finančné prostriedky mu nasporil aj otec, ale menšiu časť ako ona. Po vyhlásení rozsudku 06.11.2018 otec vybral bez súhlasu matky z účtu finančné prostriedky vo výške 5.630,- Eur; predmetné sporenie bolo uzavreté na obdobie desiatich rokov, otec vybral peniaze predčasne, čím dieťa pripravil o možnosť sporiť na danom produkte, pripravil ho o bonusový úrok a týmto konaním mu spôsobil škodu vo výške 50,36 Eur z titulu pokuty za predčasný výber a aj škodu vo výške 0,31 Eur z titulu pokuty z akumulovaného úroku. Otec tieto peňažné prostriedky maloletému nevrátil napriek tomu, že dňa 27.11.2018 na ich vrátenie bol vyzvaný právnym zástupcom matky.

3.2 Od júna 2018, ako matka v obave o svoj život ušla zo spoločnej domácnosti s otcom, žije sama s maloletým, otec jej dočasne prispieva na výživu maloletého na základe neodkladného opatrenia výživným mesačne 60,- Eur. Žije s maloletým skromne a snaží sa hospodáriť s každým centom. Napriek tejto zložitej finančnej situácii si matka nedovolila akýmkoľvek spôsobom siahnúť na úspory maloletého; otec takýmto konaním neoprávnene obmedzil maloletého v prístupe k jeho majetku, ktorý má právo

užívať. Táto skutočnosť nebola okresnému súdu pri jeho rozhodovaní známa. Súčasný stav je taký, že maloletý už nedisponuje žiadnymi nasporenými finančnými prostriedkami.

3.3 Čistý mesačný príjem otca je cca 2.330,- Eur; otcovi z tohto príjmu zostáva značná časť len pre jeho vlastné potreby a potencionálnu novú rodinu otca. Maloletý je jeho jediné dieťa; výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami.

3.4 Po vyhlásení rozsudku pri odchode zo súdu oznámil otec matke v prítomnosti jej právneho zástupcu, že nechal odtiahnuť osobné motorové vozidlo značky Citroen C4 šedej metalízy evidenčné číslo H. Toto osobné motorové vozidlo matka užívala výlučne za účelom jej dennej dochádzky do zamestnania do XXX,- banky v I.nad C. a za účelom jej dennej osobnej starostlivosti o maloletého; pritom otec uvádzal súdu, že využíva od zamestnávateľa služobné vozidlo aj na súkromné účely. Až do súčasnosti však odtiahnuté vozidlo matke nevrátil a na polícii sa vyjadril, že ho ani nevráti. Následkom nemožnosti užívania vyššie uvedeného vozidla vznikli matke ďalšie mesačné výdavky okolo 100,- Eur mesačne za požičanie iného vozidla, čím doplnila výdavky, o ktorých doposiaľ nemala vedomosť; ďalšie výdavky jej vznikli vo výške 50,- Eur ročne za revíziu plynového kotla a 50,- Eur ročne za vypúšťanie vody zo zavlažovania trávniku pred zimou, pretože sú to výdavky, ktoré súvisia s kúrením a s prichádzajúcim zimným obdobím, o ktorých sa dozvedela až teraz. Výdavky na maloletého tak predstavujú o 5,- Eur mesačne viac na cestovných nákladoch, o 20,- Eur viac mesačne na cestovných nákladoch, spojených s návštevou psychologičky v Prievidzi 2x mesačne. Táto skutočnosť nebola okresnému súdu pri jeho rozhodovaní známa.

3.5 Ohľadom styku otca s maloletým matka uviedla, že za súčasného stavu nie je vhodné upravovať akýkoľvek styk otca s maloletým. V poslednej správe psychologička O.. O. T. odporučila styk dočasne zakázať. Matka s maloletým navštívila centrum Náruč v Žiline - poradenské centrum, poskytujúce pomoc týraným ženám a deťom, ktoré boli svedkami domáceho násillia a dostala odpoveď, že v ich situácii by bolo pre maloletého kontraproduktívne meniť psychologičku.

3.6 Poukázala na svoju nedôveru v Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Žiari nad Hronom, ktorého pracovníčka sústavne nútila matku aj maloletého do kontaktu s otcom. Pracovníčku O.. R. N. žiadala vymeniť vzhľadom na podávanie nepravdivých informácií aj pri vypočúvaní maloletého na rozvodovom pojednávaní dňa 16.10.2018.

3.7 Na základe uvedeného matka navrhla, aby Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací napadnuté výroky rozsudku okresného súdu zmenil tak, že otec je povinný platiť výživné vo výške 550,- Eur mesačne, počnúc od právoplatnosti rozsudku so splatnosťou vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, je povinný platiť výživné, určené na tvorbu úspor maloletého dieťaťa vo výške 400,- Eur mesačne, a to na osobitný účet, zriadený v prospech dieťaťa matkou, počínajúc od právoplatnosti rozhodnutia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s tým, že styk otca s maloletým neupraví.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že nežije nadštandardným životným štýlom; po odchode zo spoločnej domácnosti si prenajal 3izbový byt vo R., keďže počítal s tým, že každý druhý víkend bude mať u seba maloletého, ako to rozhodli súdy, za ktorý platí mesačne nájomné vo výške 660,- Eur. S matkou maloletého majú rovnaké majetkové pomery, keďže všetok majetok nadobudli za trvania BSM a všetok užíva matka sama, lebo podala voči otcovi návrh na neodkladné opatrenie a žalobu na zákaz vstupu do domu, t.j. práve matka má nadštandardný životný štýl.

4.1 K výživnému má otec výhrady vzhľadom na vymyslené matkou náklady na maloletého, ktoré jej okresný súd uveril a akceptoval; pritom maloletý v rozsudku uvedené krúžky nenavštevuje. Reálne výdavky na maloletého predstavujú 288,86 Eur; adekvátne je otcom navrhované výživné 150,- Eur + 50,- Eur na tvorbu úspor. Poukázal na údaje Štatistického úradu SR, podľa ktorého sú čisté peňažné výdavky súkromných domácností s jedným dieťaťom 350,91 Eur na mesiac na osobu, z čoho vyplýva, že matkou predložené výdavky na maloletého sú účelovo navýšené a nepravdivé. Okrem toho matke v prípade predaja rodinného domu v BSM za cca 200-tisíc Eur odpadnú výdavky v podobe platby na hypotéku (zostatok 60.133,50 Eur); v súčasnosti je užívanie rodinného domu s garážou a pozemkom matkou prejavom nadštandardu.

4.2 Poprel tvrdenia matky o nasporenej sume pre maloletého, pretože práve on nasporil sumu vo výške 3.746,- Eur, zostatok vo výške 1.884,- Eur nasporila po ich vzájomnej dohode za dobu cca 7 rokov z rodinných prídavkov a vkladu vo výške 80,- Eur matka; otec, keďže stále je aj on zákonným zástupcom maloletého, všetky finančné prostriedky vybral a uložil na iný sporiaci účet z obavy, že matka ich použije na vyplatenie svojho právneho zástupcu.

4.3 Tvrdenie matky, že okrem sumy 60,- Eur ničím neprispieva, nie je pravdivé; od konca augusta 2018 zaslal na účet matky 600,- Eur. Nesúhlasil s jej tvrdeniami ohľadom jeho príjmu u zamestnávateľa.

4.4 Ohľadom odtiahnutého motorového vozidla uviedol, že až do 30.06.2018 ho využíval výlučne on sám; dňa 30.06.2018 matka odišla zo spoločnej domácnosti na tomto vozidle, hoci ho sám zakúpil zo svojich výlučných prostriedkov dňa 30.05.2009, platil všetky náklady s ním spojené, vrátane poistenia. Dňa 06.11.2018 ho dal odtiahnuť do servisu vzhľadom na zlý technický stav, keďže v ňom matka vozí aj maloletého. Matka inak používa osobný automobil Škoda Octavia Combi evidenčné číslo R a tiež služobné auto. Spochybnil náklady matky v podobe platby za nájom osobného vozidla.

4.5 Ďalšie náklady za revíziu kotla a závlahu trávniku matka nepreukázala.

4.6 Náklady na dochádzanie do psychologickkej poradne do Prievidze nie sú dôvodné, pretože matka sama odmietla tieto služby využiť v mieste bydliska.

4.7 Ohľadom odvolacích námietok matky k styku otec uviedol, že matka sa odvoláva výlučne na závery O.. O. T., ktorá s otcom nespolupracovala a ani nemá licenciu na výkon psychologického povolania. V snahe ochrániť svoje meno podal na políciu trestné oznámenie na O.. O. T. vo veci trestného činu ohovárania a neoprávneného nakladania s osobnými údajmi.

4.8 V chronologickom poradí poukázal na konanie matky v priebehu celého konania, z ktorého vyplýva podľa neho charakter matky a jej duševný stav a činy, ktorými ubližuje nielen otcovi, ale aj maloletému.

4.9 K vyjadreniu priložil listinné doklady.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že ide o nepreukázané, bezdôvodné, subjektívne tvrdenia otca za účelom spochybnenia osoby matky pred súdom. Stav, že maloletý odmieta otca, je vyvolaný násilným správaním otca, ktorého bol maloletý svedkom. Otec sťažuje starostlivosť matky o maloletého, napr. odňatím vozidla, ale aj vybratím finančných prostriedkov maloletého z účtu. Zverenie maloletého do striedavej starostlivosti, ale do osobnej starostlivosti otca, je vzhľadom na vykonané dokazovanie v príkrom rozpore so záujmami maloletého. Otec v konaní nikdy nenavrhol vyšetriť duševný stav matky; napriek tomu vzhľadom na jeho námietky v odvolaní predložila súdu potvrdenie od jej ošetrojúceho lekára, z ktorého vyplýva, že nikdy nebola na duševnú poruchu alebo chorobu liečená.

5.1 Predložila doklady, preukazujúce životný štýl otca maloletého: drahé výlety a relaxačné pobyty, vysoké finančné zostatky na jeho bankových účtoch.

5.2 Tvrdenie otca o možnom predaji rodinného domu a následnej kúpe bytu je v súčasnosti hypotetické a irelevantné; keďže súd musí vychádzať z reálne preukázaného skutkového stavu.

5.3 Navrhla na odvolanie otca neprihliadať.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky (replika) poukázal na to, že jeho pochybnosti o psychickej poruche matky vyplynuli až po podaní jeho návrhu na rozvod a pretrvávajú doposiaľ; svedčia o tom jej písomné vyjadrenia, z ktorých aj laik vie posúdiť, že hraničia s možnou psychickou poruchou. Nasvedčujú tomu aj trestné oznámenia voči otcovi; v trestnom konaní sa doposiaľ ako svedok nepodrobila skúmaniu duševného stavu a podľa jej vyjadrenia sa ani nepodrobí. Takéto správanie nenasvedčuje správaniu týranej ženy. Predložená správa od ošetrojúceho lekára nenasvedčuje jej možnému ochoreniu v súčasnosti.

6.1 Matka sa snaží vyvolať súcitu a emócie, pritom otec ju nikdy fyzicky nenapadol. Matka opomína, že voči nej sa tiež vedie trestné konanie na podnet otca.

6.2 Otec nepopiera, že navrhol zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, avšak v súčasnosti má za to, že je potrebné vykonať súdnoznalecké dokazovanie na skúmanie zdravotného stavu matky, aby bolo dokázané, že s maloletým nie sú v ohrození.

6.3 On má o maloletého reálny záujem, a každý párnny týždeň v piatok už viac ako sedem mesiacov cestuje z N. N. do bydliska maloletého, t.j. viac ako 50 km, aby ho aspoň videl, i keď niekedy ani to sa mu nepodarí. Na Vianoce mu nakúpil darčeky a maloletému poslal cestou príbuzných matky, lebo inak by ich dieťaťu nedala.

6.4 Spochybnil svoj údajný luxusný život a výdavky naň vyčíslil celkom na cca 85,- Eur.

6.5 Opätovne sa vyjadril k hodnote rodinného domu a k jeho nadobudnutiu.

6.6 Navrhol odvolanie matky zamietnuť.

7. K vyjadreniu otca zaslala opäť prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie matka (duplika). K životnému štýlu otca uviedla, že mal možnosť prenajať si byt v X.X Zákaz nad C. za nájomné cca vo výške 300,- Eur, keď má k dispozícii firemné auto na dochádzanie do práce do N. N., čím by ušetril na nájomnom vo R., ktoré platí vo výške 660,- Eur.

7.1 Zákaz vstupu do rodinného domu si zapríčinil otec sám svojím správaním.

7.2 K výdavkom na maloletého uviedla, že ich v minulosti otec nikdy neplatil, preto ani nemá prehľad o ich potrebe a výške; zotrvala na svojich tvrdeniach v tomto smere. Maloletý navštevuje všetky krúžky okrem

gitary; do hudobnej školy začne chodiť na budúci rok; zvieratko má - chová škrečka, ďalšie podujatia, uvedené v rozsudku, sú uvedené podľa rozpisu a výdavkov školy.

7.3 Nesúhlasila s tvrdením otca o údajoch zo štatistického úradu: minimálna mzda v SR v roku 2019 je v sume 520,- Eur, príjem otca je 4,5 násobne vyšší ako minimálna mzda.

7.4 Účet, z ktorého otec vybral peniaze, založila ona, previedla naň 2.584,- Eur zo svojho účtu, vložila 800,- Eur z príspevku za narodenie dieťaťa, a všetky peniaze ku sviatkom maloletého. Vyzvala otca k vráteniu peňazí na účet maloletého, zriadeného na výzvu okresného súdu, ktorý je vinkulovaný, a teda vyberať z neho prostriedky nemožno bez súhlasu súdu.

7.5 Otec platí výživné len vo výške 60,- Eur; sumu 300,- Eur zaslal na výzvu kolízneho opatrovníka vzhľadom na predpokladané zvýšené výdavky v súvislosti s nástupom maloletého na povinnú školskú dochádzku. Napriek zaplateniu tejto sumy v decembri 2018 stále má na výživnom dlh, keďže rozsudok je vo výroku o výživnom predbežne vykonateľný.

7.6 Poprela tvrdenia otca o tom, že Citroen by využíval pre svoje potreby len on; naopak, užívala ho výlučne ona, pretože otec mal k dispozícii služobné vozidlo. Otec má možnosť ukázať sa v dobrom svetle, ak mieni dať auto opraviť a vrátiť jej ho; inak je vozidlo v dobrom technickom stave, prešlo okrem kontroly v autorizovanom servise aj ďalšou kontrolou v servise v minulom roku. Opravy platila zo svojho účtu ona, o čom predložila doklady. Vozidlo nadobudli za trvania BSM z prostriedkov BSM.

7.7 Podanie trestného oznámenia na psychologičku O. T. je účelové s úmyslom spochybníť ju. Centrum Náruč v Žiline navštívila matka spolu s maloletým ako najkompetentnejšie osoby v problematike násilia v rodine a ich odporúčenie je jednoznačne pokračovať v stretnutiach s maloletému známou psychologičkou a že je kontraproduktívne maloletému ju meniť. Poradenstvo začala absolvovať po ústnom súhlase otca, keď on sám vyšetrenie odmietol.

7.8 Podrobne sa vyjadrila ku „chronológii“ otca.

7.9 Navrhla, aby okresný súd predložil vec na rozhodnutie súdu odvolaciemu, pretože vykonal rozsiahle dokazovanie pre správne rozhodnutie vo veci.

8. Kolízny opatrovník ako vyjadrenie k odvolaniu zaslal správu o rodinných a sociálnych pomeroch maloletého. Keďže sa stotožňuje s rozsudkom okresného súdu, navrhol ho potvrdiť.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §387 ods. 1 C.s.p. vo výrokoch o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, o výživnom, o styku a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil.

10. Podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolania otca i matky maloletého dieťaťa nie sú dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci rozsiahle dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo podložené náležitým preskúmaním rodinných a sociálnych pomeroch účastníkov. Pri úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ako aj pri úprave styku súd vychádzal z výsluchu účastníkov, rodičov i kolízneho opatrovníka, z názoru maloletého dieťaťa a listinných dokladov.

12. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania v prejednávanej veci odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za správne. So všetkými skutočnosťami, uvádzanými v odvolaniach, sa náležitým a presvedčivým spôsobom vysporiadal už prvostupňový súd; jeho rozhodnutie spĺňa všetky požiadavky na zákonné rozhodnutie (§220 C.s.p.); dôsledne sa zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli rozhodujúce v prejednávanej veci vrátane tých, na ktoré poukázali v odvolaní otec i matka.

13. Zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky je v súlade s vykonaným dokazovaním, i s vôľou maloletého dieťaťa. Krajský súd v zhode s názorom okresného súdu konštatuje, že nepochybne je v najlepšom záujme dieťa zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, pretože úloha otca i matky je pri výchove nezastupiteľná; pri rozhodovaní o konkrétnom modeli osobnej starostlivosti a naň nadväzujúcej úprave styku je vždy prioritný záujem dieťaťa, nie záujem rodičov resp. jedného z nich. Otázkou najlepšieho

záujmu dieťaťa je potrebné hodnotiť nielen z hľadiska aktuálnych pomerov, ale aj z dlhodobého hľadiska tak, aby boli vytvorené predpoklady pre budúci úspešný vývin dieťaťa, jeho rozvíjanie. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach, týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má dieťa právo byť vypočuté. Maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Názoru dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť; pri posúdení spôsobilosti dieťaťa relevantne vyjadriť svoj názor je vždy potrebné prihliadať okrem samotného veku i na celkovú úroveň rozumovej a emocionálnej vyspelosti dieťaťa (§43 ods. 1 Zákona o rodine).

13.1 V súčasnosti vykonané dokazovanie smerovalo k jedinému možnému záveru, a to zvereniu maloletého do výlučnej starostlivosti matky. Otcom navrhované dokazovanie znaleckým posudkom na preskúmanie duševného stavu matky okresný súd správne zamietol, pretože pre nariadenie takéhoto dokazovania ani podľa názoru krajského súdu neboli v prejednávanej veci splnené podmienky. Vyjadrenia matky, na ktoré otec poukazuje ako dôvod pre skúmanie duševného stavu matky, vypracovával jej právny zástupca.

13.2 Námietky otca o nemožnosti použitia záverov poradenstva u O.. O. T. nie sú tiež dôvodné; podstatu správne vystihol okresný súd. Krajský súd len dodáva, že z odpovede Slovenskej komory psychológov (č.l. 564) vyplýva, že psychológovia vykonávajú svoju činnosť nielen v rezorte zdravotníctva, ale aj v iných odvetviach, pričom ich činnosť sa riadi podľa legislatívy príslušného rezortu; ak pôsobia ako súdni znalci, spadajú pod rezort Ministerstva spravodlivosti SR. Z odpovede komory je zistiteľné, že Mgr. O. T. nie je zapísaná v zozname psychológov, vedených komorou; zo spisového materiálu ale nevyplýva, žeby poskytovala poradenstvo pri výkone zdravotníckeho povolania psychológ.

13.3 Odvolací súd považuje za potrebné podotknúť, že zo všeobecne dostupných informácií mu je známe, že s rodinami spolupracuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nielen prostredníctvom psychológa zamestnaného uňho, ale aj prostredníctvom vybraných psychológov, zariadení a organizácií, ktoré sa venujú činnosti v oblasti psychologického a iného odborného poradenstva, resp. v oblasti psychologickéj prípravy; takýmto psychológom je zjavne aj O.. O. T.. Rodičia, a to obidvaja, majú možnosť komunikovať aj s inými odborníkmi podľa vlastného výberu za finančnú úhradu podľa cenníka toho-ktorého odborníka.

13.4 Obaja rodičia podali vzájomne trestné oznámenia, ktoré neboli ukončené; aj to svedčí o enormne vypätých vzťahoch medzi nimi. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby v prvom rade obidvaja rodičia pracovali na utíšení napätia medzi nimi a na obnovení vzájomnej komunikácie; až potom prichádza do úvahy možnosť rozhodnutia o prípadnej striedavej starostlivosti, ako to v odvolaní naznačil otec maloletého. Obidvaja rodičia sú povinní prispieť k tomu, aby sa mohli podieľať na výchove maloletého pokiaľ možno spoločne, hoci nie v rodine a v spoločnej domácnosti, ale tak, aby na maloletého dopadal rozvrat v ich manželstve čo najmenej devastujúco.

14. Do výrokov o výživnom sa odvolali obidvaja rodičia: otec navrhol určiť výživné vo výške 150,- Eur + 50,- Eur na tvorbu úspor, matka zotrvala na sume 550,- Eur na bežné výživné a 400,- Eur na tvorbu úspor, obidvaja z dôvodov podrobne rozpísaných v ich odvolaniach aj vyjadreniach. Ani jeden z rodičov neuvádza také dôvody, s ktorými by sa vo svojom rozhodnutí v dôvodoch nevysporiadal už súd prvej inštancie. Dôvody v odvolaní matky o navýšení výdavkov na strane maloletého i jej nie sú spôsobilé priviesť iný záver o výške výživného, než ku akej dospel okresný súd; rovnako ani argumenty otca, najmä nie vo vzťahu ku rodinnému domu a inému majetku v BSM. Nemožnosť užívať tento majetok si otec zapríčinil sám svojím správaním; jeho vlastnícke právo k týmto veciam ale inak nie je obmedzené.

14.1 Krajský súd konštatuje, že výživné, určené okresným súdom, je vzhľadom na vek maloletého dieťaťa dostatočné, najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že otec sa s dieťaťom pravidelne nestretáva. Matka tvrdí, že maloletý otca odmieta, návrh otca na výkon rozhodnutia okresný súd zamietol. Výška výživného je aj podľa názoru odvolacieho súdu stanovená primerane, vzhľadom na príjem otca, jeho majetkové pomery, príjem matky a jej majetkové pomery. Ani jeden z rodičov nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, na ktorú by bolo potrebné prihliadať pri určení výšky výživného, ani jeden z rodičov nemá závažné zdravotné problémy. Zdravotný stav maloletého je tiež dobrý. Krajský súd mal za to, že výživné vo výške 350 Eur je vzhľadom na vek maloletého - 08.08.2019 dovŕši 8 rokov - primeraným výživným na zabezpečenie jeho životných potrieb; okresný súd správne rozhodol aj o výživnom v podobe o tvorbe úspor pre maloletého vo výške 50,- Eur.

15. O styku maloletého s otcom rozhodol okresný súd tiež správne. Je v záujme dieťaťa, aby vzťah s otcom ako mužským prvkom vo výchove bol čo najmenej narušený rozchodom rodičov. Keďže maloletý bol svedkom nedorozumení medzi jeho rodičmi, zasiahol ho ich rozvod viac, ako je primerané jeho veku a vyspelosti. Preto je potrebné jeho vzťah ku otcovi postupne budovať; krajský

súd sa stotožňuje s obsahom úpravy styku, stanoveným okresným súdom. Prítomnosť odborníka na stretnutiach bude nápomocná práve otcovi pri nadväzovaní prirodzeného vzťahu s dieťaťom, pričom krajský súd nespochybňuje, že ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa.

15.1 Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele definuje rozsah pôsobnosti tohto zákona tak, že upravuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov. Sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru a to Dohovoru o právach dieťaťa. Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú v prostredí podľa §4. Opatrenia sa vykonávajú v prirodzenom rodinnom prostredí, v náhradnom rodinnom prostredí, v otvorenom prostredí, v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení podľa tohto zákona. Ustanovenie §73 citovaného zákona vymedzuje pôsobnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zabezpečuje psychologickú pomoc a pomoc dieťaťu v podobe poskytnutia alebo zabezpečenia potrebnej psychologickéj pomoci aj po rozvoze rodičov (§73 ods. 2 písm. c) bod 2).

15.2. Vychádzajúc z obsahu spisu krajský súd má za to, že vzťahy medzi rodičmi sú dlhodobo napäté, komplikované, neusporiadané, ich komunikácia je na nízkej úrovni. V zmysle vyššie uvedeného zákona (č.305/2005 Z.z.) činnosť referátov poradenskopsychologických služieb, oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, vykonávajú činnosť podľa tohto zákona v oblastiach porozvodovej a rozvodovej (§11), v oblasti opatrení sociálnoprávnej ochrany detí na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré obmedzujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, náhradnej rodinnej starostlivosti (§38), ústavnej starostlivosti, v oblasti predbežných opatrení a výchovných opatrení v profesionálnych rodinách (§53). Poskytujú individuálne a párové poradenstvo v oblasti osobných, partnerských, manželských, výchovných a rodinných problémov, poradenstvo manželom, resp. rodičom v procese rozvodu, individuálne skupinové poradenstvo pre deti v rozvoze rodičov, poradenskú a psychologickú pomoc dieťaťu pri úprave styku s rodičmi po rozvoze a ďalšie.

15.3 V preskúmvanej veci vychádza rozsudok okresného súdu z právnej úpravy pôsobnosti úradov práce a z účelu, pre ktorý boli zriadené, teda v konkrétnej veci potreby zabezpečiť dieťaťu psychologickú pomoc po rozchove rodičov v záujme obnovenia a prehlbovania citových väzieb ku svojmu otcovi a to počas ich stretnutia; referáty poradenskopsychologických služieb, oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny vykonávajú okrem iného činnosti podľa §11 zákona č. 305/2005 Z.z. v oblasti rozvodovej a porozvodovej.

15.4 Aj krajskému súdu sa javí ako vhodná alternatíva zabezpečiť stretávanie otca s maloletým po určitú dobu pod kontrolou odborníkov na časovo krátku dobu, najprv v neutrálnom prostredí. Obsah stretnutí zachytí kolízny opatrovník vo svojich správach, ktoré zašle na vedomie súdu. Následne nie je vylúčené, že rodičia dospeli ku konsenzu aj bez ingerencie súdu. Podľa názoru krajského súdu je možné, že bude naplnený účel takto upraveného styku a bude postačovať na zblíženie sa otca s maloletým do takej miery, aby sa mohli stretávať aj bez prítomnosti odborníka, i v domácom prostredí otca. Takýto styk predstavuje ďalší krok v budovaní vzťahu otec - maloleté dieťa.

15.5 Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, pričom neštandardnú situáciu riešil menej štandardným, ale zákonným spôsobom; preto odvolanie otca ohľadom úpravy styku nie je dôvodné ani vo vzťahu k námietke nezákonnosti súdneho rozhodnutia.

15.6 Krajský súd ponechal rozsah styku otca s maloletým dieťaťom v rozmedzí stanovenom súdom prvej inštancie. Nie je vylúčené, že v prípade osvedčenia sa tohto modelu bude možné styk otca s maloletým dieťaťom nanovo upraviť a to aj v širšom rozsahu, resp. nie je vylúčené, ak rodičia budú schopní spolupracovať natoľko, že k ďalšej úprave styku už súdne rozhodnutie potrebovať nebudú. Krajský súd opakovane zdôrazňuje, že model otca pri výchove maloletého dieťaťa je nenahraditeľný a aj prospešný. Matka maloletého dieťaťa je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a to riadne, čo znamená aj psychicky, t.j. motiváciou tak, aby sa maloletý na styk s otcom tešil a aj ho s radosťou prežíval. Tento výrok (VII.) odvolací súd posudzoval v odvolaní tiež, hoci odvolaním účastníkov napadnutý nebol, ako výrok závislý.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, správne rozhodol o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, o výživnom, o styku, ale aj o trovách konania, vo výroku osobitne odvolaním nenapadnutým; preto rozsudok v odvolaní napadnutých výrokoch potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol v súlade s §52, §57 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, hoci nebol podaný návrh ani jedným z účastníkov na priznanie náhrady trov odvolacieho konania. O povinnosti nahradiť trovy konania, pokiaľ nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh (§57 C.m.p.), avšak z dôvodu právnej istoty krajský súd rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).